

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

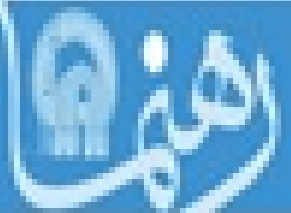

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

انستاز قلمرو و فنون
موسسه تحقیقات و توسعه

احمد نبوی

بایسته‌های جوان شایسته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما ۵ : (بایسته های جوان شایسته)

نویسنده:

احمد نبوی

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	رهنما ۵ : (بایسته های جوان شایسته)
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۱۰	بایسته های جوان شایسته
۱۲	درآمد
۳۱	درباره مرکز

رهنما ۵: (بایسته های جوان شایسته)

مشخصات کتاب

سرشناسه: نبوی، احمد

عنوان و نام پدیدآور: بایسته های جوان شایسته؟ / مولف احمد نبوی.

مشخصات نشر: مشهد: آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی، ۱۳.

مشخصات ظاهری: ۱۱ص؛ ۱۰×۱۴ س م.

فروست: رهنما؛ ۵.

وضعیت فهرست نویسی: برون سپاری.

موضوع: جوانان -- راه و رسم زندگی

موضوع: نوجوانان و جوانان -- کلمات قصار

موضوع: جوانان -- جنبه های اخلاقی

شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

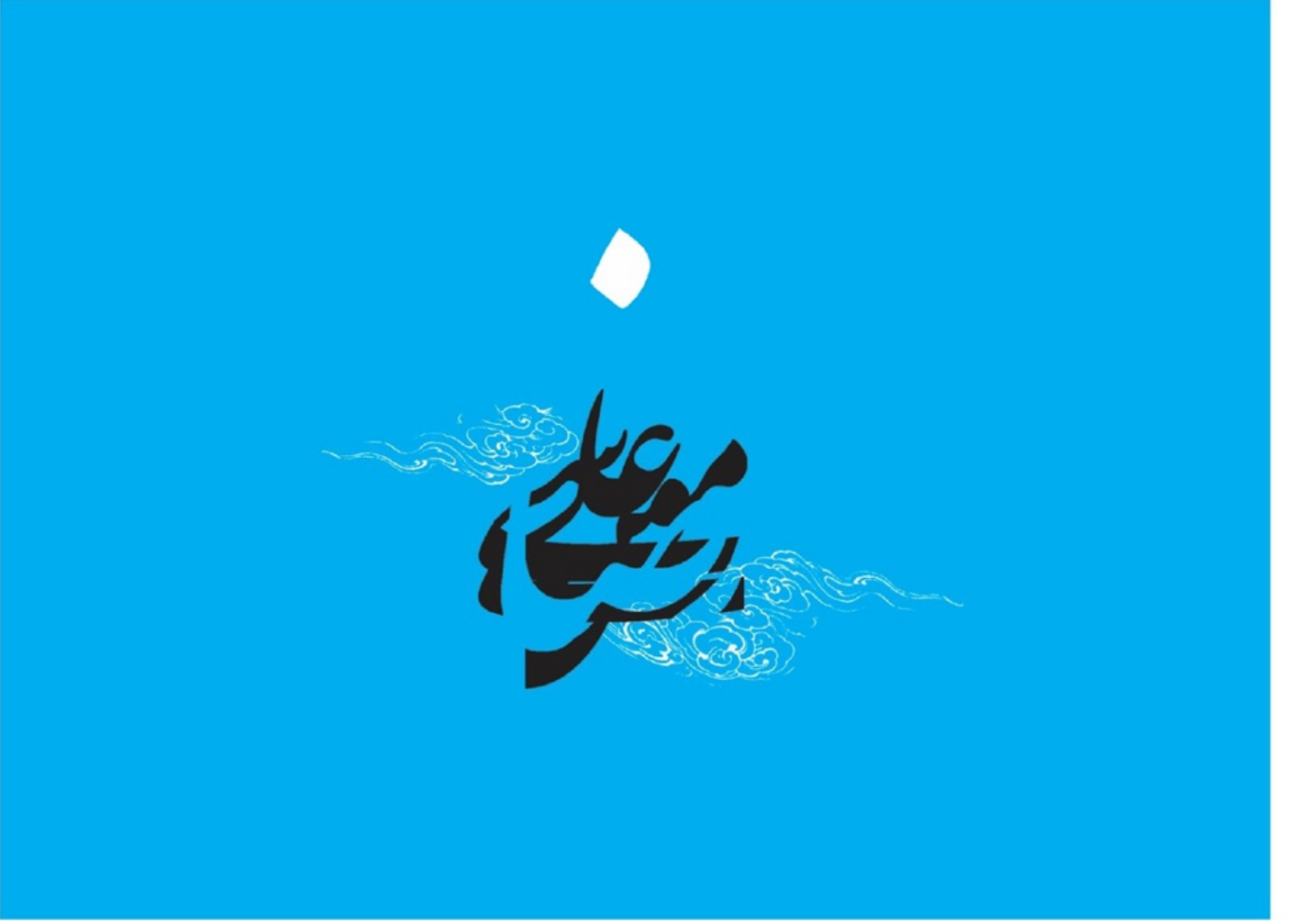
رده بندی کنگره: BJ۱۶۶۸/ف۲ن۲ ۱۳۰۰ی

رده بندی دیویی: ۱۵۸/۱۰۸۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۹۴۷۱۳

ص: ۱

اشاره

بایسته های جوان شایسته

نویسنده این متن، پرسش های زیر را با استفاده از منابع دینی و نیز بیانات مقام معظم رهبری پاسخ گفته است:

۱. رهبر انقلاب چه انتظاری از جوانان دارند؟

۲. چهار اصل برای موفقیت در تحصیل، در بیان مولاعلی چیست؟

۳. آسیب ها و کمین های انحراف آفرین برای جوان کدام اند و چگونه می توان آگاهی دینی را عمق بخشید؟

۴. دلیل تأکید بزرگان ما بر ورزش کردن و تحرک داشتن در چه رازی نهفته است؟

ص: ۵

جوانی فرصتی ناپایدار، اما سرشار از نعمت های بی کران الهی است که توجه و درنگ در اهمیت این بخش از زندگی، تکلیفی برای هر جوان امروز و فرداست تا قدر این گوهر گران قیمت را بداند و آن را پاس دارد و با یافتن راه و دست گیری راهبر، در مسیر مطلوب گام بردارد. به واقع، هنر او در بهره گیری از اندرزها و تجربه ها، سرمایه ای است برای آتیه دنیایی و آخرتی.

«اگر از من بپرسند که شما از جوان چه می خواهید، در جمله ای کوتاه خواهم گفت: تحصیل، تهذیب، ورزش»^(۱) این اندرز رهبر معظم انقلاب، سرمایه مهمی برای استفاده مناسب از دوران جوانی است تا با تکیه بر این سه اصل طلایی، زندگی خود را مهندسی

ص:۷

کرده و از آن بهره جست. این نوشتار تلاش می کند با شرح و تبیین این سه اصل پیشنهادی، بایسته های جوان شایسته را پاسخ دهد.

ص: ۸

۱. تحصیل کنید.

«تحصیل کنید؛ یعنی نیروی خرد، فکر، مغز و علم در شما تقویت شود... از لحاظ علمی، خودتان را تقویت کنید و پیش ببرید؛ نه فقط برای اینکه حرف شما در دیگری اثر کند، برای اینکه شما می‌خواهید ستونی باشید که این بنای عظیم، این کاخ مجلل، کاخ مدنیّت و پیشرفت ملت ایران، بر روی ستون‌ها بر سر پا بایستد و بنا شود.» (۱)

علم دریایی است بی حدّ و کنار طالب علم است غوّاص بحار

گر هزاران سال باشد عمر او او نگردد سیر، خود، از جست و جو

این توصیه پیامبر را همواره به یاد داشته باشید که می‌فرمودند: «چهار چیز است که هر باهوش و خردمندی، باید به آن پایبند باشد: شنیدن دانش، حفظ کردن، نپردادن و عمل

ص: ۹

۱- سخنان رهبر انقلاب، در دیدار با اعضای انجمن اسلامی دانش آموزان، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۸۶.

به دانش» (۱) جوان با پله های دانش، توان صعود دارد. در غیراین صورت، جوانی خویش را تباه ساخته و به خطا رفته است. علم، گنجینه هدایت و راهنمای زندگی و چراغ عقل و چشمه فضیلت و اساس هر رشدی است که آدمی، بدان بزرگ می شود. پس هیچ وقت از یادگیری و دانش آموزی خسته نشوید و به فکر فارغ التحصیلی نیفتید.

جوانی بهار دانش جویی است و بستر فراگیری و زمینه آموختن در این دوران به قدری مهیاست که حضرت محمد می فرماید: «فراگیری دانش در جوانی، به نقشی ماند که بر سنگ، ترسیم شده باشد.» (۲) به فرموده وصی پیامبر، علی، بهترین مطالبی که شایسته است جوانان یاد بگیرند، چیزهایی است که در بزرگ سالی بدان نیاز دارند تا بتوانند در زندگی

ص: ۱۰

۱- . مجلسی، بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۱۶۲.

۲- . همان. ج ۱، ص ۳۲۲.

اجتماعی، از آموخته های دوران جوانی خود استفاده کنند.^(۱)

مولاعلی، چهار اصل را عامل موفقیت در تحصیل می داند:^(۲)

۱. دانش خود را رنگِ خدایی بخشید؛ چون لغزش دانشمند، مانند شکستن کشتی، زیان بار و فاجعه آفرین است؛

۲. دانش با تن آسایی و راحت طلبی به دست نمی آید. دقت و تلاش کنید و در طلب علم خسته نشوید. کسی که در خواندن و آموختن پیگیر نباشد، فهم و دانش به دست نمی آورد؛

۳. کلاس درس، باغ بهشت است و آموزگارِ سخت کوش، باغبان آن. در برابر کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشد؛

۴. از آفات علم دوری کنید. زنهار که دانش را برای چهار کار بیاموزید: فخرفروشی به

ص: ۱۱

۱- ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص ۳۳۳.

۲- غررالحکم، حدیث ۲۳۲ و ۲۴۷؛ بحارالانوار، ج ۲، ص ۴.

دانشمندان، ستیزه با نادانان، خودنمایی در مجالس، جلب کردن توجه مردم به خود برای ریاست کردن بر آن ها.

بر پیمانۀ دانش خود بیفزایید و نگران سرریز شدن آن م باشید. هر ظرفی وقتی چیزی در آن می گذارند، گنجایش خود را از دست می دهد؛ مگر ظرف دانش که با افزودن آن، گنجایشش بیشتر می شود. (۱)

ص: ۱۳

۱- . نهج البلاغه، حکمت ۲۰۵.

«در کنار تحصیل، تهذیب باشد. دل های شما جوانان ها نورانی است. فطرت الهی در شماها زنده و درخشان است. امروز، شما خودتان را به کارهای نیک، خُلق نیک و رفتار نیک اگر وادار کنید و عادت دهید، هویت انسانی شما همین جور شکل می گیرد و تا آخر عمر، این دستاورد با شما خواهد ماند؛ به خصوص در این مقطع سنی شماها که یک مقطع زرّین است، یک مقطع طلایی است. در این مقطع، خیلی کارهای بزرگ می شود روی شخصیت خود انجام داد.

ارتباطتان را با خدا قوی کنید. در مسائل دینی، به نقاط عقلانی و ظریف پردازید و آن ها را از استادانِ ماهرش فرابگیرید. دین عواطف هم دارد؛ لکن این عواطف، به معنویات عمیق و به فکر عمیق تکیه دارد. این فکر را باید آموخت و با مبانی دینی آشنا شد و براساس آن، روی شخصیت خود،

روی دل خود، اثر گذاشت. روی دل خودتان باید اثر بگذارید. ما باید دل

خودمان را خیلی اوقات مخاطب قرار بدهیم. یکی از اهل معنا گفته بود من روزی چند هزار مرتبه فلان ذکر را بر این دل خفته غافل خودم خواندم. چه تعبیر خوبی است.

نماز همان ذکر و همان آب حیاتی است که انسان به دل خود می بخشد. نمازِ با توجه، توجه به معنا، توجه به اینکه درمقابل خدا قرار داریم، نماز را این طوری بخوانید. وقتی به نماز می ایستید به یاد بیاورید که درمقابل خداوند متعال ایستاده اید و دارید با او حرف می زنید. در سرتاسر نماز سعی کنید این حالت حفظ بشود. آن وقت این نماز اثر می گذارد و دل انسان را مثل اکسیر، عوض می کند. اکسیر ماده کمیابی است که می گویند مس را طلا می کند. دل ما از مس هم که باشد، اکسیرِ ذکر، آن را به طلا تبدیل می کند.

این خیلی مهم است. تهذیب شامل رفتارها هم می شود: رفتار با پدر و مادر. پدر و مادرهایتان را هم دوست بدارید و هم این دوستی را به آن ها ابراز کنید؛ هم احترامشان کنید، هم اطاعتشان کنید. در داخل محیط خانه، اخلاق شما و رفتار شما می تواند یک

خانواده را بسازد. یک جوان گاهی در یک خانواده، پدر، مادر، برادر و خواهران را تحت تأثیر قرار می دهد.»^(۱)

در تبیین این رهنمود رهبر انقلاب، به دو نکته توجه کنید:

۱.۲. به آسیب ها و کمین های انحراف بنگرید.

دوران جوانی را باید از آفات و بلاها محافظت کرد و این مقطع از زندگی را در سایه سپر معنوی، به سلامت نگاه داشت. گناه و پیروی از هوای نفس، بزرگ ترین آسیب و مهلک ترین بلا و آفت است. در واقع، پیروی از خواهش های نفسانی، نقش مؤثری در گریز از معنویت و گرایش به باطل دارد. بدان حد که یک جوان هواپرست، از درک حقیقت عاجز خواهد ماند.

ص: ۱۷

۱- سخنان رهبر انقلاب، در دیدار با اعضای انجمن اسلامی دانش آموزان، ۱۹ اردیبهشت ۱۳۸۶.

حقیقت سرایی است آراسته هوا و هوس، گردِ برخاسته

نیینی که هر جا که برخاست گرد نیند نظر، گرچه بیناست مرد

پیامبر فرمودند: «دشمن ترین دشمنان تو، نفسِ توست؛ همان که بین دو پهلویت جا دارد.»^(۱) هم ایشان، با هدف زشت انگاشتنِ گناه، به تمثیل آن پرداختند: «در شگفتم از کسی که از بیمِ درد، از غذا پرهیز می کند؛ چگونه از ترسِ آتش، از گناهان پرهیز نمی کند.»^(۲) آن حضرت همواره جوانان را به نفیِ نافرمانیِ خدا^۱ فراخوانده و ایستادگی را در برابرِ معصیت، جهاد دانسته است.^(۳)

ص: ۱۸

۱- ابن ابی اللثالی، ج ۴، ص ۱۱۸.

۲- بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۲۸۷.

۳- نوری، مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۸۷.

ترک شهوت‌ها و لذت‌ها سخاست هر که در شهوت فروشد، بر نخاست

این سخا شاخی است از سرو بهشت وای او کز کف چنین شاخی بهشت

عروه الوثقی است این ترک هوی برکشد این شاخ، جان را بر سما

روزی محمد مصطفی به یاران خود فرمودند: «آیا شما را از درد و درمانتان آگاه نکنم؟» گفتند: «چرا، یا رسول الله.» فرمودند: «دردتان گناه است و درمانتان استغفار.» (۱)

۲.۲. آگاهی دینی خود را عمق بخشید.

اگر در پی روش زندگی هستید و می‌خواهید میان زندگی

ص: ۱۹

۱- بحار الانوار، ج ۹۰، ص ۲۸۲.

خود و بندگی خدای پیوند بزیند، به شناخت دین خود بیشتر بها بدهید. دین همان روش زندگی است که میان زندگی اجتماعی و پرستش خدای متعال پیوند می زند و در همه اعمال فردی و اجتماعی، برای انسان، مسئولیت خدایی ایجاد می کند. این مجموعه عقاید و دستورهای علمی و اخلاقی، سبب خوشبختی انسان در این جهان و سعادت و زندگی جاوید او در جهان دیگر می شود.

دین، آدمی را بزرگ داشته و او را از هر کار زشتی، باز می دارد. دین به انگیزه جوان در بناکردن و آراستن هویت او، پاسخ می دهد؛ زیرا آدمی عطشی دارد که فقط با پیمودن راه خدای فرو می نشیند. روی آوری به دین، فراگیری آن و اندیشه و تفکر در معارف آن، توجه به توصیه های همیشگی در پیمودن راه خدای، یادگیری بایدها و نبایدها و حلال ها و حرام ها از ویژگی های دوران جوانی است و اگر شناخت جوان با علم و اندیشه همراه باشد، هویت و شرف و عزت او، همواره حفظ خواهد شد.

روزی رسول اکرم وارد مسجد شدند. چشمشان به دو اجتماع افتاد که هر کدام حلقه ای تشکیل داده و سرگرم کاری بودند: دسته ای مشغول عبادت و ذکر و دسته ای دیگر

به یاد دادن و یاد گرفتن، سرگرم بودند. پیامبر هر دو دسته را از نظر گذرانند و از دیدن آن‌ها مسرور شدند. بعد، به

کسانی که همراهان بودند، رو کردند و فرمودند: «هر دو گروه، کار نیک می‌کنند و بر خیر و سعادت هستند...» آن‌گاه اضافه کردند: ... و اَمَّا بِالتَّعْلِيمِ اُرْسِلْتُ (= اما من برای تعلیم و دانا کردن فرستاده شده‌ام) و سپس در جمع کسانی نشستند که به بحث و مذاکره علمی مشغول بودند. (۱)

شناخت خود را از دین، بیشتر و بیشتر کنید و با مطالعه، آموزش و یادگیری، آن را عمق بخشید. این سخن امیرمؤمنان، شاگرد مکتب محمد، را همواره به یاد داشته باشید که به جوانان می‌فرمودند: يَا مَعْشَرَ الْفِتْيَانِ احْصِنُوا بِالْعِلْمِ. (= ای گروه جوانان، دین خود را با دانش حفظ کنید.) (۲)

ص: ۲۱

۱- همان، ج ۱، ص ۲۰۶.

۲- تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۱۳۳.

«من به همه جوان ها، دخترها و پسرها توصیه دائمی ام این است که ورزش بکنند.»^(۱) به ورزش بها بدهید. سلامت جسم، نشاط روان، حفظ شادابی و طراوت جوانی و همچنین، تجدّد قوای جسمانی، با ورزش تحقق می یابد. ورزش وسیله ای برای سرگرمی سالم و نشاط آور است.

برخی از گونه های ورزش، نظیر کشتی، روحیه جوان مردی، شجاعت، حق طلبی و ستم ستیزی را پرورش می دهند. برخی نیز، همچون شنا و تیراندازی و سوارکاری، مقاومت جسمی و روحی در برابر موقعیت های سخت زندگی و آسیب های اجتماعی را افزایش می دهند و جوان را سالم و بدن را برای رزم و دفاع، چابک و قوی می سازند.

رسول گرامی اسلام نیرومندساختنِ قوای بدن را وسیلهٔ خوشبختی دانسته و ورزش های یادشده را ستایش کرده اند. ایشان می فرمایند: «به تیراندازی پایبند باشید، زیرا بهترین بازی های شماسست. محبوب ترین بازی نزد پروردگارU، سوارکاری و تیراندازی است. به فرزندان خود تیراندازی و شنا یاد دهید.»(1) پیامبر خدا به قهرمان پروری مثبت، عنایت داشتند و حتی در داوری مسابقات، یاران را به قهرمانی در مسابقات، تشویقِ روحی می کردند.

خود را همیشه سالم و سرحال نگاه دارید و مرتب ورزش کنید.

ص: ۲۴

۱- . حرّ عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۳۳۱.

بسمه تعالی

هَلْ يَشْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ ه. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
 ۲. ارتباط با مراکز هم سو
 ۳. پرهیز از موازی کاری
 ۴. صرفا ارائه محتوای علمی
 ۵. ذکر منابع نشر
- بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و ...
۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

